

TÜRK-İŞ ILO'DAKİ YETKİSİNİ KAYBEDİYOR

Aydınlık Gazetesi, 18 Ağustos 2012

Yıldırım Koç

Kamu çalışanları sendikalarının üye sayılarına ilişkin istatistikler 10.8.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Bu istatistiklere göre, Memur-Sen 650.328 kamu çalışanını temsil ediyor.

Memur-Sen'e bağlı sendikaların bu üye sayısına nasıl ulaştığı konusunda bir değerlendirme yapmayacağım.

Dikkati çekmek istediğim nokta tamamiyle farklı.

Memur-Sen'in bugünkü üye sayısına erişmesiyle birlikte, Uluslararası Çalışma Örgütü'nde Türkiye işçilerini temsil yetkisi Türk-İş'ten Memur-Sen'e geçiyor. Memur-Sen'liler bunun farkında mı, bilmiyorum. Eğer Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na başvururlarsa, Türk-İş'in yıllardır sorunsuz bir biçimde kullandığı "en fazla temsil niteliğine sahip örgüt" yetkisinin Memur-Sen'e devredilmesi gerekiyor. Hükümet böylece yeni bir mevzi kazanmış olacak.

Konuyu biraz ayrıntılandırayım.

ILO her yıl Haziran ayında bir Uluslararası Çalışma Konferansı toplar.

ILO Anayasasının 3. maddesine göre, ILO'nun en önemli etkinliği olan Uluslararası Çalışma Konferanslarına her ülkeden 4 delege katılır. Bunların 2'si hükümet, 1'i işçi ve 1'i de işveren delegesidir. İşçileri temsil eden delege, "en fazla temsil niteliğine sahip" işçi örgütüyle anlaşma sağlanarak belirlenmektedir.

ILO mevzuatına göre, ücret veya aylık karşılığı çalışan herkes "işçi"dir. Diğer bir deyişle, bizde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/A, 4/B, 4/C maddeleri, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 4857 sayılı İş Kanunu, Deniz İş Kanunu, Basın İş Kanunu ve bunların dışında kalarak Borçlar Kanununun genel hükümlerine göre iş sözleşmesi (hizmet akdi) ile çalışan herkes "işçi"dir.

Türk-İş'in kurulduğu 1952 yılından beri, Uluslararası Çalışma Konferanslarında Türkiye işçilerini temsil eden işçi delege, Türk-İş tarafından belirlenirdi.

Peki, günümüzde Türk-İş'e bağlı sendikaların üye sayısı ne kadar?

Bu konuda tek kaynak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 2011 yılı Kasım ayında hazırladığı bir liste. Bu liste, Sosyal Güvenlik Kurumu verileri esas alınarak, işkollarındaki işçi sayılarını ve sendikaların gerçek üye sayılarını gösteriyor. Bu listedeki üye sayıları, aidat ödeyen üye sayısının üstünde. Örneğin, bir işçi sendikalı bir işyerinde çalışıp oradan ayrıldığında, aynı işkolunda bir başka işyerinde çalışmayı sürdürürse, sendika üyeliği düşmüyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bu listesine göre, 9-10 ay önce Türk-İş'e bağlı sendikaların üye sayısı 656.297; Hak-İş'e bağlı sendikaların üye sayısı 140.456; DİSK'e bağlı sendikaların üye sayısı 87.912.

Son 9-10 aylık dönemde Türk-İş'e bağlı sendikalar önemli hiçbir işyerinde örgütlenmedi. Buna karşılık, Ocak 2012 ve Temmuz 2012 tarihlerinde önemli sayıda işçi, kıdem tazminatı fonu konusundaki yayınların ardından, kendi isteğiyle emekliye ayrıldı. Bunlar dikkate alındığında, bugün Türk-İş'e bağlı sendikaların üye sayısı 600.000'in altında. Ekonomik kriz ve kıdem tazminatını kaybetme korkusu, 2013 yılbaşı da yeni üye kayıplarını gündeme getirecek.

2013 yılı Nisan ayında ILO Uluslararası Çalışma Konferansı delegasyonu belirlenirken, Memur-Sen'in 650 bin kamu çalışanına karşılık, Türk-İş'in 600 bin civarında üyesi olacak.

2013 yılında Türkiye işçilerini/kamu çalışanlarını Uluslararası Çalışma Konferansı'nda delege olarak temsil etme yetkisi Türk-İş'in değil, Memur-Sen'in.

ILO'nun Türk-İş için anlamı, kitlesel turistik Cenevre gezileriydi. Artık Türkiye işçilerini Memur-Sen'in temsil ettiği koşullarda iş iyice çığırdan çıkacak. Gelen gideni de aratacak.